Kwartaalupdate Sociaal Domein

Kennismaking

Marcel van Ree

Dorien van Lammeren

Maartje Geertsma

Agenda

- Inleiding en kennismaking
- Thema’s Sociaal Domein
- Wijzigingen participatiewet
- Inloopvoorzieningen en reablement
- AZWA
- Jeugdhulplandschap 2027

Thema's Sociaal Domein

1. Sociale basis
2. Jeugd en onderwijs
3. Meedoen en bestaanszekerheid
4. Maatschappelijke ondersteuning en veiligheid

Herijking Beleidskader Sociaal Domein

- Basisstructuur Sociaal Domein
- Kapstok voor uitvoeringsplannen

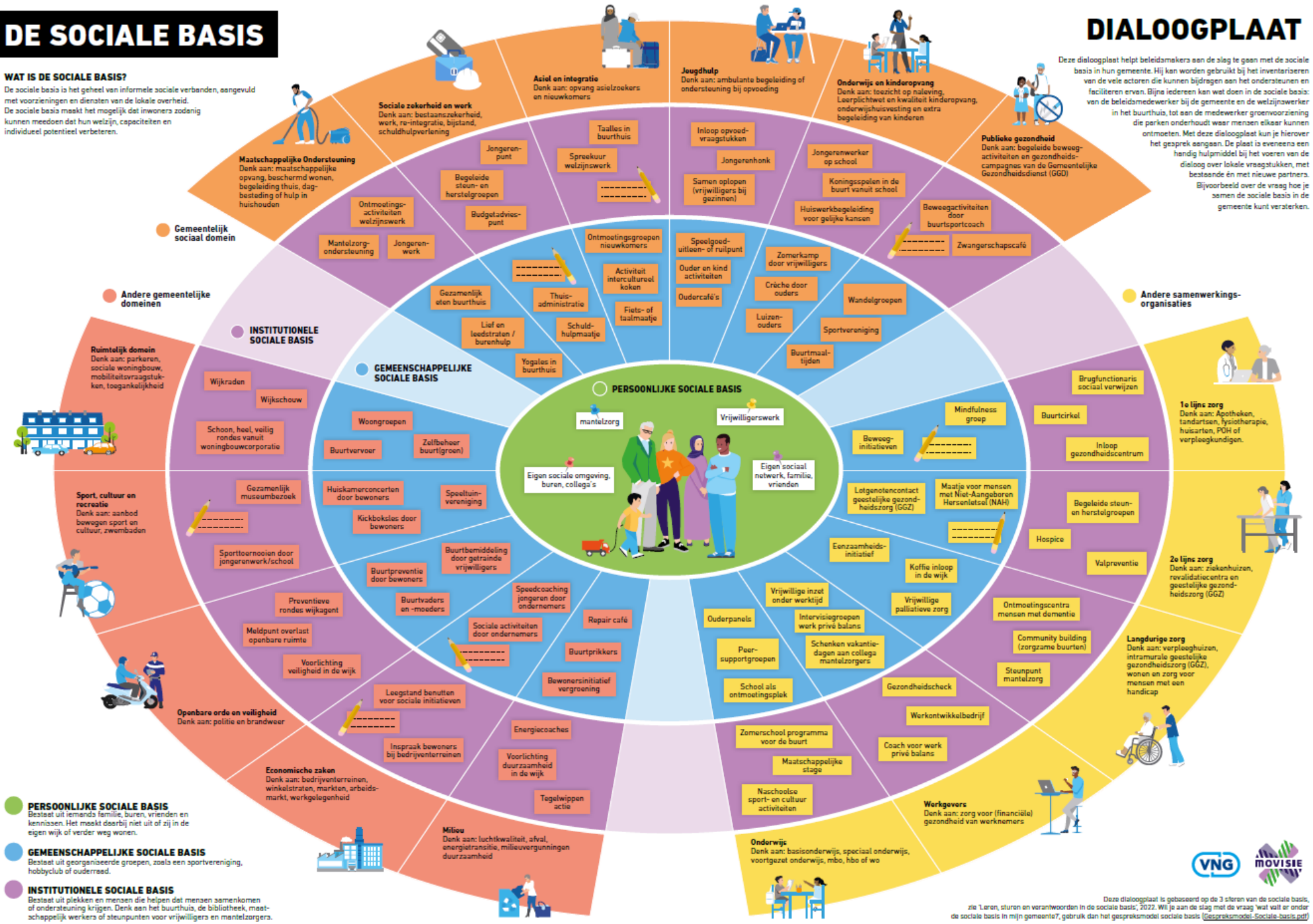
DE SOCIALE BASIS

WAT IS DE SOCIALE BASIS?

De sociale basis is het geheel van informele sociale verbanden, aangevuld met voorzieningen en diensten van de lokale overheid.
De sociale basis maakt het mogelijk dat inwoners zodanig kunnen meedoen dat hun welzijn, capaciteiten en individueel potentieel verbeteren.

DIALOOGPLAAT

Deze dialoogplaat helpt beleidsmakers aan de slag te gaan met de sociale basis in hun gemeente. Hij kan worden gebruikt bij het inventariseren van de vele actoren die kunnen bijdragen aan het ondersteunen en faciliteren ervan. Bijna iedereen kan wat doen in de sociale basis: van de beleidsmedewerker bij de gemeente en de welzijnswerker in het buurthuis, tot aan de medewerker groenvoorziening die parken onderhoudt waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Met deze dialoogplaat kun je hierover het gesprek aangaan. De plaat is eveneens een handig hulpmiddel bij het voeren van de dialoog over lokale vraagstukken, met bestaande én met nieuwe partners. Bijvoorbeeld over de vraag hoe je samen de sociale basis in de gemeente kunt versterken.

Deze dialoogplaat is gebaseerd op de 3 sferen van de sociale basis, zie 'Leren, sturen en verantwoorden in de sociale basis', 2022. Wil je aan de slag met de vraag 'wat valt er onder de sociale basis in mijn gemeente?', gebruik dan het gespreksmodel sociale basis (Gespreksmodel-Sociale-basis.pdf)

Wat komt er op ons af

1. Wetten :

- Participatiewet in Balans
- Wet van School naar duurzaam werk
- Wet Proactieve dienstverlening SZW
- Wet handhaving sociale zekerheid
- Bijstelling Wet Inburgering
- Wet Schuldregelen

2. Regionale ontwikkelingen:

- Hervorming arbeidsmarktstructuur
- MidZuid toekomstvisie
- (Stevig Lokaal Team)

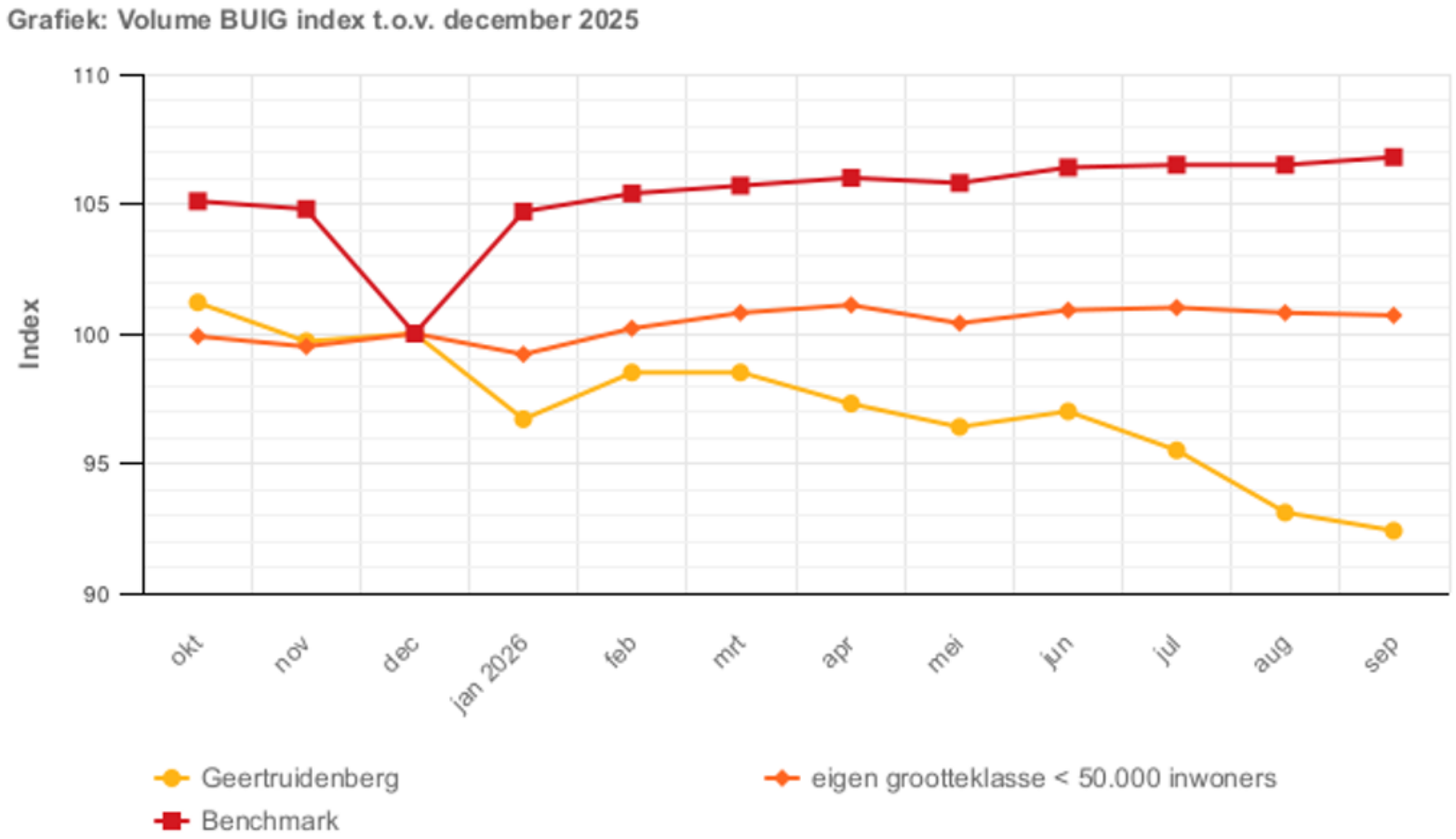
3. Lokaal:

- Beleidsplan Financiële Zelfredzaamheid
- Beleidsplan Participatiewet en Inburgering

Participatiewet

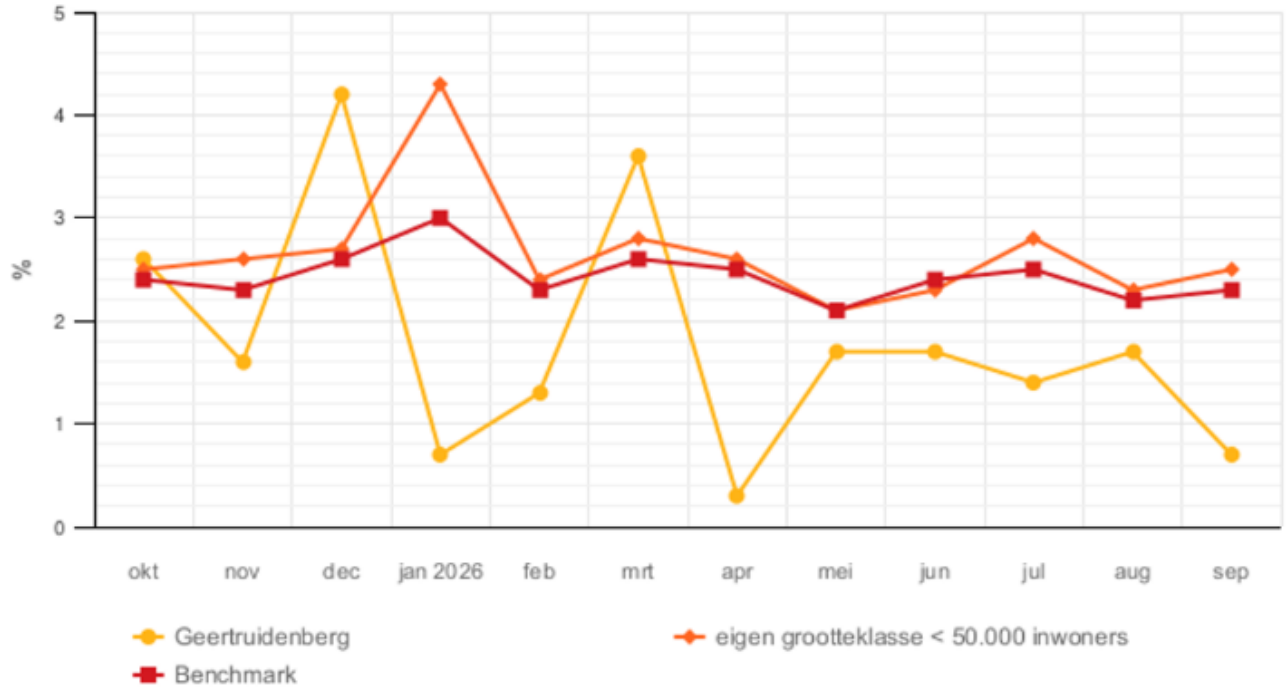

Aantal uitkeringen (306 sept 2026)

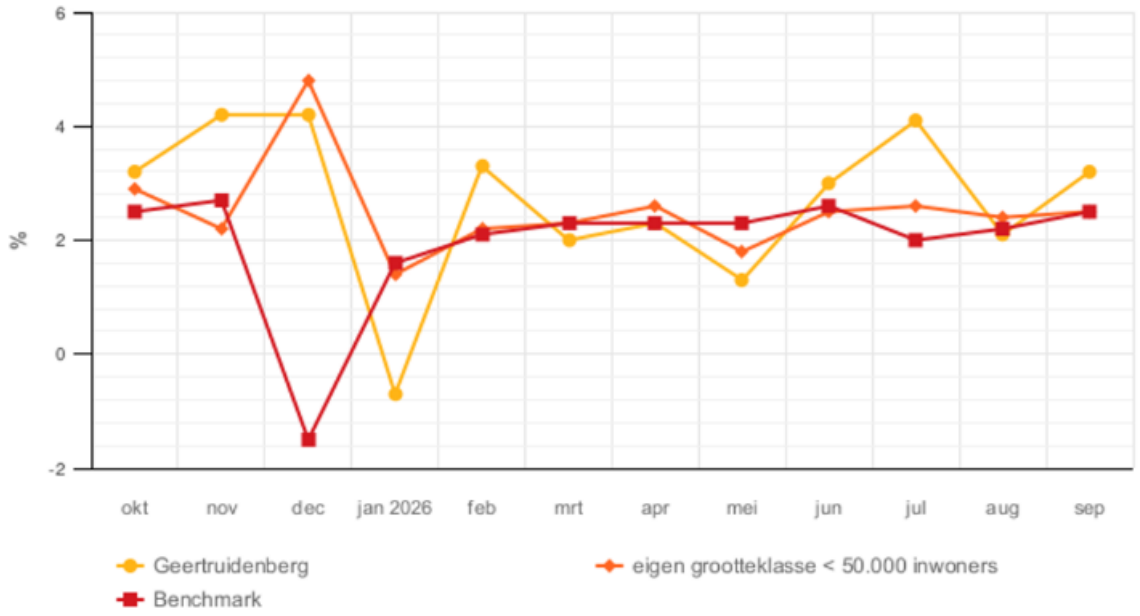

In- en uitstroom Algemene bijstand

Grafiek: Instroompercentage algemene bijstand

Grafiek: Uitstroompercentage algemene bijstand

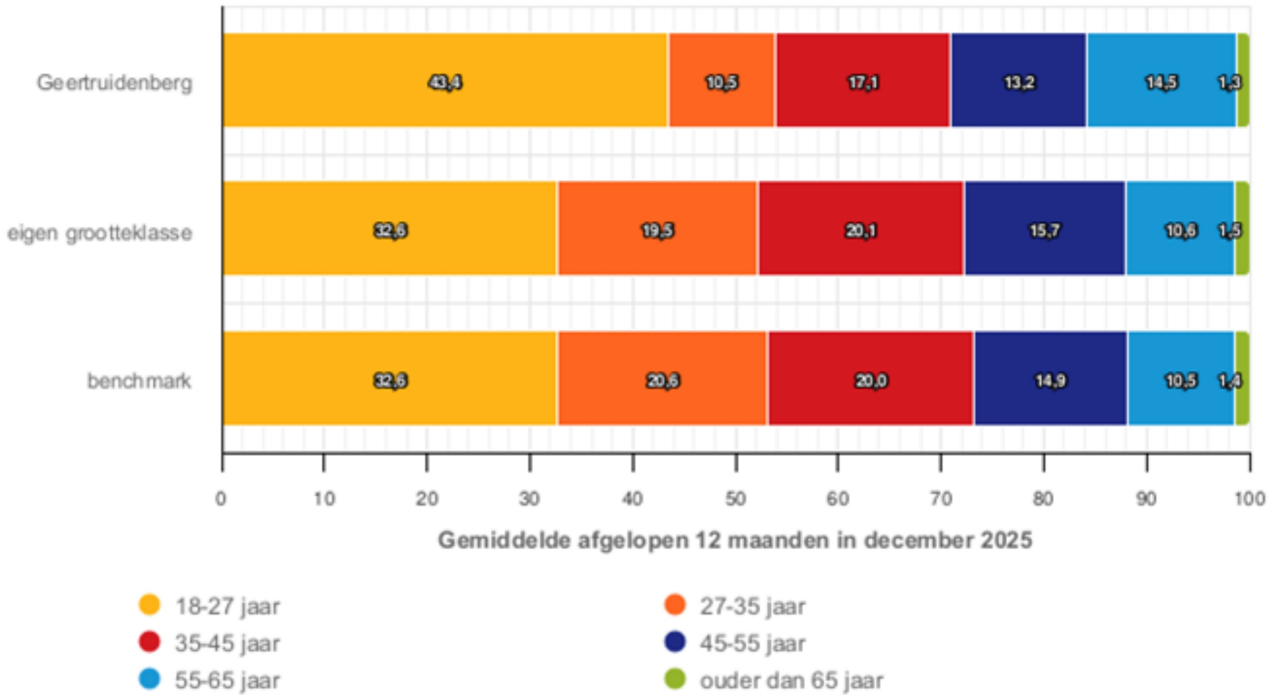

Gemiddeld Laatste 12 maanden	Geertruidenberg	Tot 50.000 inwoners	Benchmark
Instroom	1,8 %	2,7%	2.4 %
Uitstroom	2,6 %	2,6 %	2,3 %

Trends naar leeftijd

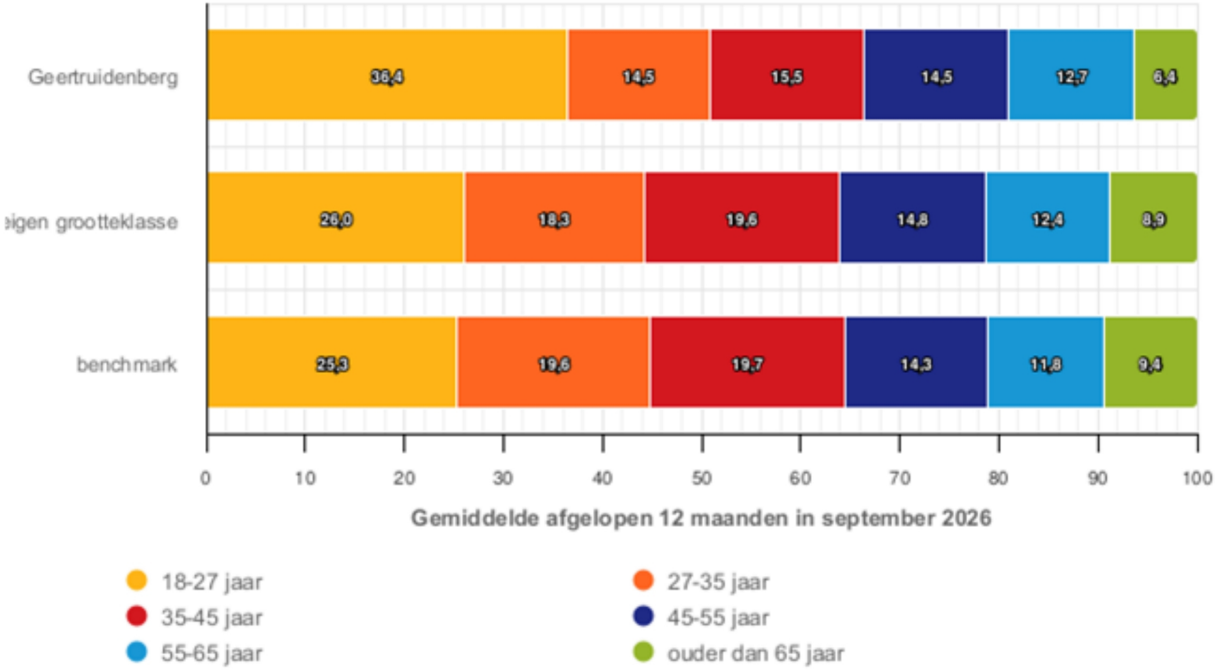
Instroom

Grafiek 3.7: Gemiddeld percentage instroom per leeftijdsklasse (trend)

Uitstroom

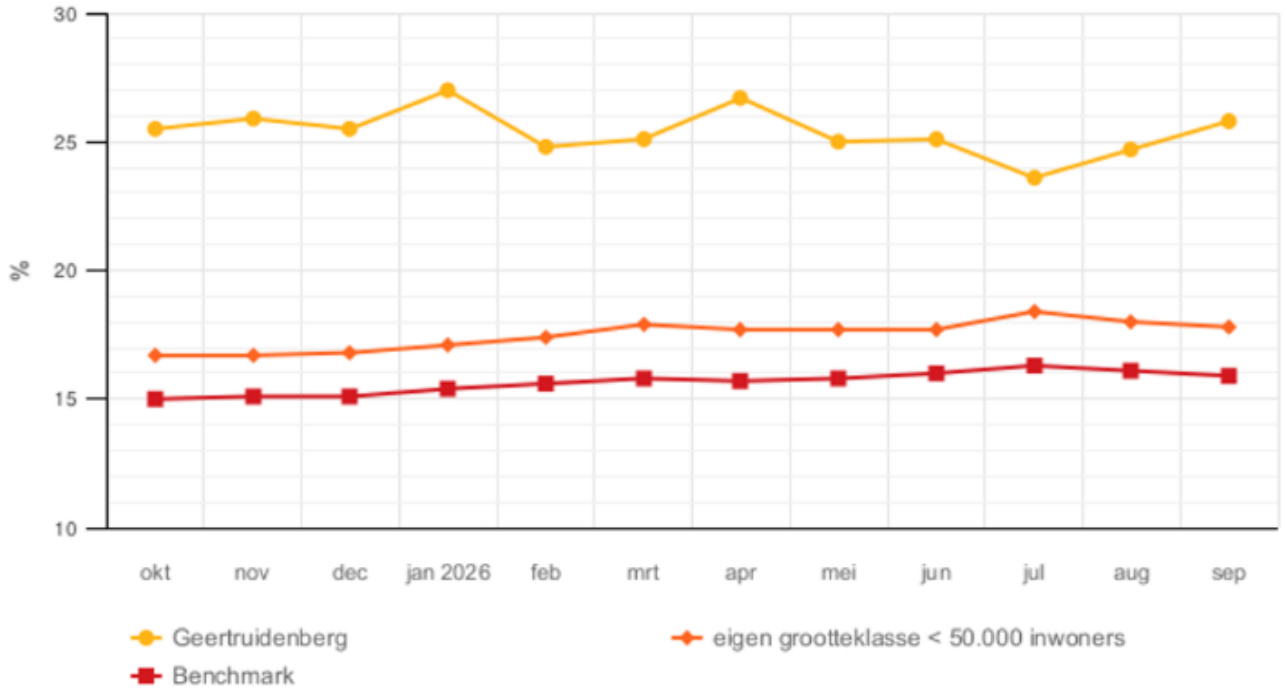
Grafiek 6.3: Personen met beëindigde uitkering naar leeftijd (trend)

Ontwikkeling doelgroepen

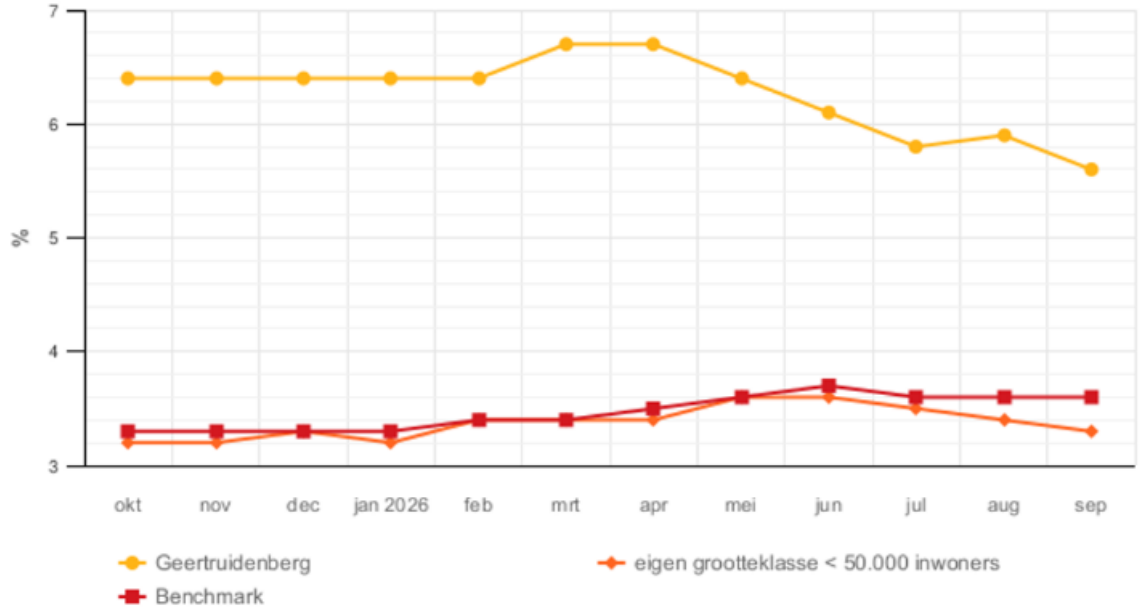
Loonkostensubsidie

Grafiek: Volume loonkostensubsidies Participatiewet ten opzichte van het gemiddeld volume BUIG

Beschut werk

Grafiek: Volume beschut werk ten opzichte van het gemiddeld volume BUIG

2. Pilot reablement ADG-gemeenten

De ambitie van ADG-gemeenten is om ondersteuning toekomstbestendig te organiseren. Dit doen we doordoor in te zetten op preventie en vitaal ouder worden, waardoor de **zelfredzaamheid en kwaliteit van leven van inwoners** wordt vergroot.

Hulpvragen in vroeg stadium signaleren

Zwaardere zorg voorkomen

Maatwerkvoorziening blijft voor degenen die het echt nodig hebben

Doelstelling, onderzoeksvragen & verwachte resultaten

Doelstelling

Het bevorderen van de zelfredzaamheid van mensen op het gebied van huishoudelijke taken, zodat zij langer zelfstandig thuis kunnen wonen en de zorgvraag wordt uitgesteld.

Wij verwachten dat:

- cliënten meer zelfredzaamheid zullen ervaren op het gebied van huishoudelijke taken.
- de tevredenheid van de client over zijn of haar eigen handelen in het huishouden zal toenemen.
- het aantal indicaties en het gemiddeld aantal uur huishoudelijke ondersteuning per indicatie zal afnemen (-15%).

Wat betekent dit voor aanbieders?

- Huishoudelijke ondersteuning zoals gebruikelijk
- Uitgangspunt reablement: niet overnemen wat mensen zelf nog kunnen
- Signaleringsfunctie: meer of minder hulp nodig?

Jeugdzorgregio West-Brabant Oost

Samen werken aan toegankelijke jeugdhulp

Samenwerking tussen gemeenten Altena, Breda, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout.
Verbindt gemeenten, jeugdhulpaanbieders en verwijzers in West-Brabant Oost.
Effectieve, toegankelijke jeugdhulp die aansluit bij de behoeften van jeugdigen en gezinnen in de regio.

Wat doet de regio?

- Inkoop en contractmanagement
- Ondersteuning en advies
- Monitoring en evaluatie
- Samenwerking en innovatie

Samen naar één regeling

Dienstverleningsovereenkomst → **Gemeenschappelijke regeling**

1 januari 2028

Situatie voorheen

- Lange wachttijden & wachtlijsten voor gespecialiseerde zorg
- Stijgende kosten
- Medicalisatie
- Doorstroom en uitstroom stagneert
- Stijgend aantal jeugdhulpaanbieders
- Druk bij jeugdigen
- Onvoldoende gezinsgerichte aanpak

Vervolg stappen

- Hervormingsagenda Jeugd
- Norm voor Opdrachtgeverschap
- Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming
- Beweging naar 0
- Regio WBO: Regio visie & Strategieplan

REGIOWBOJEUGD

2015

Nieuwe jeugdwet

Regio WBO draagt zorg voor de reguliere uitvoering niet-vrij toegankelijke jeugdhulp

juni 2020

Programma NvO

Start uitvoering Regionale Veranderopgaven

sept 2022

Regiovisie WBO

Vaststelling Regiovisie ontwikkeling jeugdhulp

april 2023

Hervormingsagenda Jeugd

Omvangrijk pakket aan afspraken tussen gemeenten, rijksoverheid, zorgaanbieders en cliëntenorganisaties. Het doel is om de jeugdzorg kwalitatief te verbeteren en financieel houdbaar te maken

sept 2023

Strategieplan Jeugd

Vaststelling van het strategieplan voor Regio WBO als handvat voor het realiseren van de gestelde doelen in de hervormingsagenda jeugd.

mei 2025

Inkoopstrategie + documenten

Bepaling van de wijze van inkopen en verrijkt met kaders over wat in te kopen en hoe dit in te kopen zodat er een toekomstbestending jeugdhulplandschap is in de regio.

dec 2025

Start dialogen en proces inkoop 2027

Uitvoering gevend aan de inkoopstrategie start de dialoogfase en de procesfase voor inschrijvingen inkoop 2027

april 2026

Uitnodiging tot inschrijving

Geselecteerde aanbieders worden uitgenodigd om in te schrijven voor de inkoop 2027 voor Regio WBO.

juli 2026

Gunning inkoop 2027 & start implementatie

De inkoop 2027 wordt na afronding beoordelingsfase gegund aan desbetreffende aanbieders

2028

Start GR Regio WBO

Effectuering van de GR voor Regio WBO

2027

GR start overgang

2027

GR besluitvorming

april 2023

Inwerkingtreding alle inkoop Regio WBO

Q3 2026

Inkoop overige taakgebieden

Naast de 5 taakgebieden inkoop voor JZ+, dyslexie en ziekenhuiszorg.

2026

GR uitwerking

Start uitwerking Gemeenschappelijke regeling waaronder governance

mei 2026

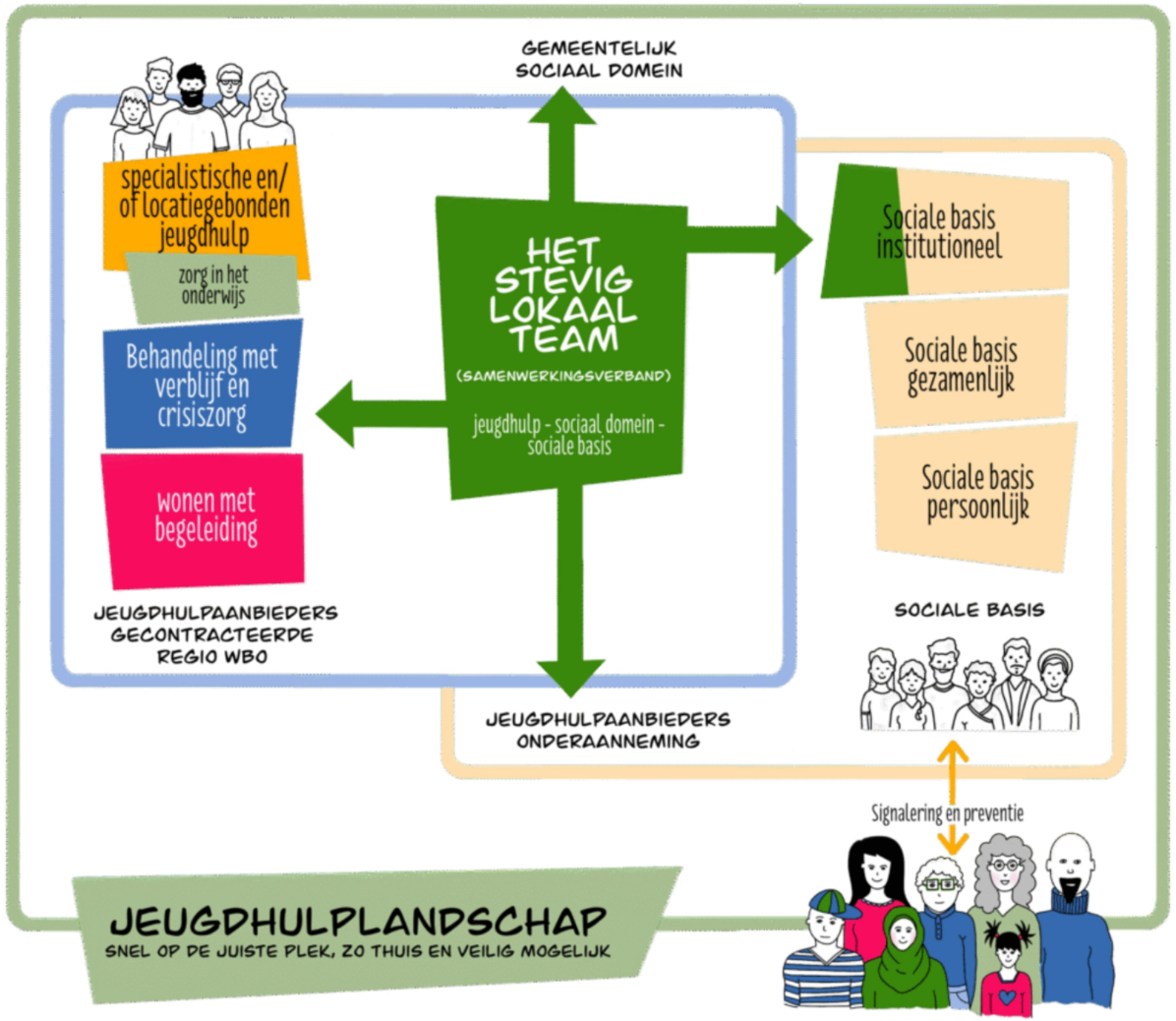
Gemeenschappelijke Regeling (GR)

Verkennen en richting bepalen, vasstelling GR starten per 2028

Stevige Lokale Teams

Wat willen we bereiken?

- Één herkenbare toegang voor jeugd en gezin.
- Ondersteuning zo licht als mogelijk, specialistisch waar nodig.
- Sterkere verbinding tussen sociale basis en jeugdhulp.
- Samen leren, monitoren en doorontwikkelen richting 2027

Wat betekent dit voor Geertruidenberg?

- We voeren een ingrijpende verandering door binnen een complex stelsel.
- Rollen, verantwoordelijkheden en samenwerkingsvormen veranderen.
- Nieuwe vraagstukken zijn daarbij onvermijdelijk.
- Succes zit niet in het voorkomen van iedere uitdaging, maar in het vermogen om samen te leren en bij te sturen.
- Daarom investeren we in mensen, middelen en een lerende organisatie.

AZWA: Van zorg naar gezondheid

Waarom? WMO, Jeugdhulp en het zorgdomein staan zwaar onder druk door stijgende kosten en dubbele vergrijzing

Hoe? Normverandering. Zelf, thuis en digitaal als het kan.

Wat gaan we dan doen?

1. Versterken van preventief aanbod:
2. Versterken sociale basis door investering in sociale infrastructuur zoals inloopvoorzieningen en mantelzorg.
3. Domein- en gemeente overstijgende samenwerking

Waarom gaat dit werken?

Preventie is een project van de lange adem en vergt een integrale aanpak.

→GALA, IZA en nu AZWA spelen daarop in, maar het kost ook vertrouwen in het proces

1. Gemeenten en regio's aan de slag met bewezen effectieve basisfunctionaliteiten: Valpreventie, Leefstijlondersteuning, gezond gewicht kinderen, sociaal verwijzen, kansrijke Start
2. Regionale afstemming in West-Brabant voor complexe dossiers (zoals respijtzorg en GGZ-inloop) zonder extra bestuurlijke drukte of verlies van lokale autonomie — de raad en het college behouden het laatste woord over de lokale keuzes.
3. Niet alleen gemeenten, maar onder andere GGZ, zorgverzekeraars, huisartsen, ziekenhuizen zetten zich allemaal in voor deze beweging naar de voorkant.

Vragen?